

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра патологічної анатомії та судової медицини

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

**«ОСНОВИ ПАТОМОРФОЛОГІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ
ІНФЕКЦІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ»**

(курс за вибором з циклу дисциплін за фахом)

підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня
вищої освіти – доктора філософії (PhD)

галузі знань 22 Охорона здоров'я
спеціальності 222 Медицина

ВК 3.20.3

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
патологічної анатомії та судової медицини
Протокол № 11
від «12» травня 2023 р.

Завідувач кафедри
Професор Ю.О. Поспільний

Затверджено
профільною методичною комісією
з медико-біологічних дисциплін
Протокол №3
від «25» травня 2023 р.

Голова профільної методичної
комісії
Професор О.Д. Луцик

Робоча навчальна програма з дисципліни за вибором «Основи патоморфологічної діагностики інфекційних захворювань» підготовки докторів філософії за спеціальністю «Медицина», спеціальністю «Патологічна анатомія» складена:

Кузик Юлією Іванівною, професором кафедри патологічної анатомії та судової медицини
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, доктором медичних наук, доцентом.

Волос Лілією Іванівною, професором кафедри патологічної анатомії та судової медицини
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, кандидатом медичних наук, професором.

Серветник Мартою Ігорівною, доцентом кафедри патологічної анатомії та судової медицини
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, кандидатом медичних наук, доцентом.

Рецензенти:

Зербіно Д.Д., професор кафедри патологічної анатомії та судової медицини
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, доктор медичних наук, професор, академік АМН України, член-кореспондент НАН України.

Матешук-Вацеба Л.Р., завідувач кафедри нормальної анатомії

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, доктор медичних наук, професор.

ВСТУП

Робоча навчальна програма дисципліни за вибором «Основи патоморфологічної діагностики інфекційних захворювань» підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти; кваліфікації - доктора філософії; галузі знань - 22 «Охорона здоров'я»; спеціальності - 222 «Медицина»; спеціальність «Патологічна анатомія» складена на основі Закону України «Про вищу освіту», «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих начальних закладах» (23 березня 2016 року, №261), «Освітньо-наукової програми доктора філософії (Ph.D.)» (Протокол №7 - ВР від 29.06.2016 ЛНМУ імені Данила Галицького); «Робочої навчальної програми», затвердженої 21.02.2019 року; Наказу МОН України від 01.10.2019 року № 1254 «Про внесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти».

Дана програма є частиною освітньої програми підготовки докторів філософії в рамках професійної спеціалізації та розрахована на **3 кредити ECTS**.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є структурне підґрунтя хвороб людини для поглибленого розуміння фундаментальних основ медицини та клінічної картини інфекційних захворювань із подальшим використанням одержаних знань у практичній та науковій роботі.

1. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання навчальної дисципліни за вибором «Основи патоморфологічної діагностики інфекційних захворювань» передбачає здобуття та поглиблення комплексу знань, вмінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних завдань із цієї дисципліни, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, що вирішує актуальне наукове завдання в патологічній анатомії, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. Також вдосконалення: знань про типові загально-патологічних процеси, сукупність яких зумовлює морфологічні прояви інфекційних захворювань, методів патоморфологічних досліджень: автопсія, біопсія, дослідження біопсійного матеріалу, додаткові методи гістологічного дослідження (гістохімічні, імуногістохімічні), електронно-мікроскопічні, експериментальне моделювання, вивчення структурного підґрунтя розвитку інфекційних хвороб та їх клінічних проявів, структурних основ одужання, ускладнень та наслідків

Здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії повинен:

— **знати:** основні поняття інфекційного процесу: входні ворота інфекції, первинний інфекційний комплекс, поширення і дисемінація, шляхи передачі збудників інфекційних хвороб; класифікацію інфекційних і паразитарних хвороб; прояви морфологічних варіантів місцевих і загальних реакцій залежно від етіології інфекції (бактерійних, вірусних, паразитарних, грибкових та інших): за участю нейтрофілів (гнійне запалення); за участю лімфоцитів і макрофагів (мононуклеарна інфільтрація і гранулематозне запалення); при дії вірусів (цитопатичний); з перевагою некротичної місцевої реакції; інфекційні хвороби з ентеральним механізмом зараження різної етіології (бактерійні – черевний тиф, дизентерія, холера, сальмонельоз, стафілококова інфекція, колі-інфекція, кампілобактерний, йерсینیозний та вірусні ентерити); гельмінтози (трихінельоз, ехінококоз, цистицеркоз, опісторхоз, шистосомоз); протозойні інвазії (амебіаз, лямбліоз, криптоспоридіоз); хво-

роби, збудниками яких є рикетсії, найпростіші (малярія, балантидіаз, амебіаз), грибки; бактерійні інфекції: дифтерія, скарлатина, менінгококова інфекція, кашлюк; антропозоонозні інфекції: чума, туляремія, бруцельоз, сибірка; вірусні інфекції: гострі респіраторні вірусні інфекції; дитячі вірусні інфекції: кір, краснуха, інфекційний мононуклеоз, вітряна віспа, епідемічний паротит, поліомієліт; сказ, натуральна віспа; інфекції з мультиорганими ураженнями; сепсис, як особлива форма інфекції; ВІЛ-інфекція; туберкульоз; вивчення варіантів патоморфозу інфекційних захворювань, що виникають у зв'язку з умовами життя людини, змінюються внаслідок різноманітних лікувальних заходів (патологія терапії).

— **вміти**: виділити провідні патоморфологічні прояви при інфекційних захворюваннях; шляхом логічного аналізу та обґрунтування отриманих даних провести співставлення морфологічних і клінічних проявів інфекційних хвороб на всіх етапах їх розвитку; оцінювати результати морфологічних методів досліджень та додаткових методів гістологічного дослідження (гістохімічні, імуногістохімічні, електронно-мікроскопічні, тощо); шляхом прийняття обґрунтованого рішення, поставити найбільш вірогідний патологоанатомічний діагноз на основі аналізу патоморфологічних та клінічних даних; аналізувати етіо-патогенетичні зв'язки між основним захворюванням, ускладненнями та супутніми захворюваннями; проводити клініко-анатомічний аналіз, синтетичне узагальнення діагностичних ознак інфекційних хвороб і вірного їх тлумачення в причинно-наслідкових співвідношеннях.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії наступних **компетентностей та програмних результатів навчання**:

1. Інтегральна компетентність: здатність ефективно вирішувати комплексні наукові та практичні проблеми в галузі медицини **за спеціальністю «патологічна анатомія»**, організувати і виконувати власну науково-дослідницьку роботу з метою генерування нових систематизованих знань, що мають теоретичне і практичне значення, можуть успішно впроваджуватись у вітчизняний й міжнародний дослідницький та освітній простір, практичну медицину та інші сфери життя.

2. Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до науково-професійного, світоглядного та загальнокультурного саморозвитку і самовдосконалення.

ЗК2. Здатність автономно виконувати фахову та науково-дослідницьку роботу з дотриманням принципів академічної доброчесності, авторського права та наукової етики.

ЗК3. Здатність до різнобічного пошуку, самостійного аналізу та систематизації інформації з використанням сучасних комунікаційних та інформаційних технологій.

ЗК4. Здатність спілкуватись і взаємодіяти в науково-професійному та освітньому середовищі, в тому числі, - на міжнародному рівні.

ЗК5. Здатність незалежно мислити, виявляти, формулювати й ефективно вирішувати проблеми наукового характеру, приймати відповідальні рішення, продукувати нові знання та ідеї.

ЗК6. Здатність проводити моніторинг виконаних робіт, здійснювати оцінку інтелектуального продукту та забезпечувати його якість.

ЗК7. Здатність до опрацювання, аналізу, узагальнення, обговорення та представлення результатів власного наукового дослідження у вигляді усної та письмової презентації державною й іноземною мовами, опанування майстерністю вести наукову дискусію з демонстрацією вільного володіння науковою термінологією, риторикою та культурою наукового мовлення.

ЗК8. Здатність працювати в команді, організовувати, планувати та прогнозувати результати власної чи колективної роботи, нести відповідальність за досягнуті результати, діяти в нових умовах, керувати роботою інших осіб та мотивувати їх для досягнення спільної мети.

3. Фахові компетентності:

ФК1. Здатність аналізувати, відтворювати, інтерпретувати та використовувати в практичній, науково-дослідницькій та освітній діяльності знання сучасного стану проблем та досягнень в галузі патологічної анатомії інфекційних захворювань інфекційних захворювань, основних концепцій, теорій, гіпотез щодо етіології, патогенезу, патоморфозу, морфологічних проявів, діагностики, перебігу та прогнозування інфекційних захворювань.

ФК2. Здатність розробляти та управляти науковими проєктами в галузі патологічної анатомії інфекційних захворювань, формулювати мету, зміст та новизну дослідження.

ФК3. Здатність встановлювати потреби у додаткових знаннях за напрямком наукових досліджень в галузі патологічної анатомії інфекційних захворювань, генерувати нові знання, наукові гіпотези, теорії та концепції щодо етіології, патогенезу, патоморфозу, морфологічних проявів, діагностики, перебігу та прогнозування інфекційних захворювань.

ФК4. Здатність обирати та використовувати сучасні методи гістологічного дослідження (гістохімічні, імуногістохімічні, електронно-мікроскопічні) в патологічній анатомії інфекційних захворювань; відповідно до поставленої мети, завдань та очікуваних результатів.

ФК5. Здатність інтерпретувати, аналізувати й узагальнювати результати дослідження випадків інфекційних захворювань, дані власних наукових досліджень із проблем патологоанатомічної діагностики інфекційних захворювань, визначати їх місце в системі існуючих знань, дотримуючись принципів наукової етики, академічної доброчесності й авторського права.

ФК6. Здатність впроваджувати нові знання з патологічної анатомії інфекційних захворювань в наукову сферу, освітній процес і практичну роботу за фахом «патологічна анатомія».

4. Програмні результати навчання:

ПРН 1. Безперервно самовдосконалюватись та застосовувати здобуті науково-професійні знання та вміння з основ патоморфологічної діагностики інфекційних захворювань в науковій, фаховій та освітній діяльності.

ПРН 2. Використовувати набуті концептуальні та методологічні знання для організації й самостійного виконання наукового дослідження в галузі патологічної анатомії інфекційних захворювань.

ПРН 3. Добирати, аналізувати, інтерпретувати, коректно оцінювати і творчо використовувати теоретичну, експериментальну, морфологічну, клінічну та наукову інформацію етіології, патогенезу, патоморфозу, морфологічних проявів, діагностики, перебігу та прогнозування інфекційних захворювань.

ПРН 4. Вміти виявити та окреслити невирішені проблеми щодо можливостей патоморфологічної діагностики аутопсійного та біопсійного матеріалу із інфекційними захворюваннями з подальшим визначенням шляхів їх вирішення.

ПРН 5. Продувати нові знання та ідеї, формулювати наукові гіпотези, теорії та концепції в галузі патологічної анатомії інфекційних захворювань з урахуванням та дотриманням принципів наукової етики й академічної доброчесності.

ПРН 6. Самостійно аналізувати, інтерпретувати, критично оцінювати, узагальнювати, систематизувати клінічні та наукові дані стосовно етіології, патогенезу, патоморфозу, морфологічних проявів, діагностики, перебігу та прогнозування інфекційних захворювань.

ПРН 7. Розробляти дизайн і план власного дослідження за фахом «Патологічна анатомія» на основі самостійно сформульованих мети і завдань.

ПРН 8. Обирати, застосовувати і вдосконалювати сучасні методики дослідження випадків аутопсійного та біопсійного матеріалу із інфекційними захворюваннями.

ПРН 9. Розробляти та впроваджувати нові способи діагностики та профілактики інфекційних захворювань.

ПРН 10. Використовувати здобуті в результаті дослідження нові знання щодо інфекційних захворювань в практичній діяльності й освітньому процесі.

ПРН 15. Розвивати комунікації та застосовувати навички міжособистісних взаємодій в науковому, професійному, освітньому та міждисциплінарному середовищах.

ПРН 16. Дотримуватися принципів наукової етики у роботі з аутопсійними та біопсійними випадками із інфекційними захворюваннями

ПРН 17. Використовувати принципи академічної доброчесності та нести відповідальність за достовірність отриманих та оприлюднених наукових результатів.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них					Рік навчання семестр	Вид контролю
	Всього	Лекцій (год)	Практ. (год)	Семін. (год)	Самост. робота (год)		
		очна денна, очна вечірня форма					
«Основи патоморфологічної діагностики інфекційних захворювань»	3 кредити / 90 год	8	28	8	46	за вибором аспіранта/ів	залік
		Заочна форма					
		4	14	6	66		

Очна форма навчання (денна, вечірня)

Розділ	Назва теми	Години	Вид заняття (години)			
			лекції	практичні заняття	семінари	самостійна робота
1	2	4	5	6	7	8
1.	Загальна характеристика та морфологічні прояви інфекційного процесу.	10	2	2	2	4

2.	Інфекційні хвороби з ентеральним механізмом зараження різної етіології (бактерійні – черевний тиф, дизентерія, холера, сальмонельоз, стафілококова інфекція).	7	1	2	-	4
3.	Гельмінтози (трихінельоз, цистицеркоз, опісторхоз, шистосомоз).	4,5	0,5	2	-	2
4.	Протозойні інвазії (амебіаз, лямбліоз, криптоспоридіоз).	4,5	0,5	2	-	2
5.	Хвороби, збудниками яких є рикетсії та найпростіші: малярія, балантидіаз, амебіаз.	8	-	2	2	4
6.	Грибкові інфекції: кандидамікоз, аспергильоз, криптококоз.	2	-	2	-	-
7.	Бактерійні інфекції: дифтерія, скарлатина, менінгококова інфекція.	7	1	2	-	4
8.	Антропозоонозні інфекції: чума, туляремія, бруцельоз, сибірка.	6	-	2	-	4
9.	Гострі респіраторні вірусні інфекції.	7	1	2	-	4
10.	Дитячі інфекції: кір, краснуха, інфекційний моновірусоз, вітряна віспа, епідемічний паротит, поліомієліт.	8	-	2	-	6
11.	Сказ: епідеміологія, морфологічні особливості ураження нервової системи, ускладнення та причини смерті.	6	-	2	-	4
12.	Сепсис, як особлива форма інфекції.	5,5	0,5	2	1	2
13.	ВІЛ-інфекція.	5,5	0,5	2	1	2
14.	Туберкульоз.	7	1	2	-	4
	Залікове заняття.	2	-	-	2	-
	Разом	90	8	28	8	46

4. ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ КУРСУ

Тематичний план лекцій

№	Назва теми	Години
1.	Характеристика інфекційного процесу. Загальна характеристика інфекційного процесу: входні ворота інфекції, первинний інфекційний комплекс, поширення і дисемінація, шляхи передачі збудників інфекційних хвороб; класифікація інфекційних і паразитарних хвороб. Морфологічні варіанти місцевих і загальних реакцій залежно від етіології інфекції.	2
2.	Інфекційні хвороби з ентеральним механізмом зараження різної етіології. Гельмінтози. Протозойні інфекції.	2

3.	Бактерійні інфекції. Гострі респіраторні вірусні інфекції.	2
4.	Інфекції з полісистемним ураженням: ВІЛ-інфекція, туберкульоз. Сепсис як особлива форма інфекції.	2
	Разом:	8 год

Тематичний план практичних занять

№	Назва теми	Години
1	2	2
1.	Характеристика інфекційного процесу. Загальна характеристика інфекційного процесу: входні ворота інфекції, первинний інфекційний комплекс, поширення і дисемінація, шляхи передачі збудників інфекційних хвороб; класифікація інфекційних і паразитарних хвороб. Морфологічні варіанти місцевих і загальних реакцій залежно від етіології інфекції (бактерійних, вірусних, паразитарних, грибкових та ін.): за участю нейтрофілів (гнійне запалення); за участю лімфоцитів і макрофагів (мононуклеарна інфільтрація і гранулематозне запалення); при дії вірусів (цитопатичний); з перевагою некротичної місцевої реакції.	2
2.	Інфекційні хвороби з ентеральним механізмом зараження різної етіології (бактерійні – черевний тиф, дизентерія, холера, сальмонельоз, стафілококова інфекція).	2
3.	Гельмінтози (трихинельоз, цистицеркоз, опісторхоз, шистосомоз).	2
4.	Протозойні інвазії (амебіаз, лямбліоз, криптоспоридіоз).	2
5.	Хвороби, збудниками яких є рикетсії та найпростіші: малярія, балантидіаз, амебіаз.	2
6.	Грибкові інфекції: кандидамікоз, аспергильоз, криптококоз.	2
7.	Бактерійні інфекції: дифтерія, скарлатина, менінгококова інфекція, кашлюк.	2
8.	Антропозоонозні інфекції: чума, туляремія, бруцельоз, сибірка.	2
9.	Гострі респіраторні вірусні інфекції.	2
10.	Дитячі інфекції: кір, краснуха, інфекційний мононуклеоз, вітряна віспа, епідемічний паротит, поліомієліт.	2
11.	Сказ: епідеміологія, морфологічні особливості ураження нервової системи, ускладнення та причини смерті.	2
12.	Сепсис, як особлива форма інфекції.	2
13.	ВІЛ-інфекція.	2
14.	Туберкульоз.	2
	Разом:	28 год

Тематичний план семінарських занять

№	Назва теми	Години
1	2	
1.	Принципи морфологічної діагностики інфекційних захворювань. Методики виявлення різних видів патогенних мікроорганізмів в аутопсійному та біопсійному матеріалі. Принципи забору аутопсійного матеріалу під час розтину.	2
2.	Основи морфологічної діагностики малярії.	2

3.	Основні морфологічні прояви та діагностичні критерії сепсису в аутопсійному матеріалі. Принципи морфологічної діагностики ВІЛ-інфекції.	2
4.	Підсумкове заняття. Залік	2
	Разом:	8 год

Тематичний план самостійної роботи

№	Назва теми	Години
1.	Введення в патоморфологію інфекційних захворювань. Загальна характеристика інфекційного процесу: вхідні ворота інфекції, первинний інфекційний комплекс, поширення і дисемінація, шляхи передачі збудників інфекційних хвороб; класифікація інфекційних і паразитарних хвороб. Основні типи загальнопатологічних патоморфологічних процесів при інфекційних захворюваннях. Інформатизація закладу охорони здоров'я та автоматизація робочих процесів. Стратегічне планування та практичне впровадження інформаційних систем у закладі для підвищення якості медичної допомоги для управління ресурсами.	4
2.	Патологічна анатомія та принципи морфологічної діагностики колі-інфекції, кампілобактерного, йерсініозного та вірусних ентеритів.	4
3.	Етіологія, патогенез, патоморфологія, ускладнення та наслідки однокамерного та багатокамерного ехінококозу (альвеококозу).	2
4.	Особливості перебігу паразитарних протозойних інфекцій у людей: хвороба Шагаса, сонна хвороба Базове програмне забезпечення персональних комп'ютерів, операційні системи, їх сумісність. Текстова, таблична та презентаційна програмне забезпечення провідних світових постачальників.	2
5.	Рикетіози: особливості епідеміологічного поширення, клінічні та патоморфологічні прояви та ускладнення груп кліщового тифу та кліщової плямистої гарячки	4
6.	Сифіліс: основні клініко-морфологічні форми, ускладнення та причини смерті хворих. Особливості діагностики вроджених форм сифілісу.	2
7.	Епідеміологічна характеристика, макро- і мікроскопічна характеристика, ускладнення і причини смерті кліщового енцефаліту	2
8.	Карантинні інфекції: морфогенез, клініко-морфологічні прояви, наслідки, причини смерті.	4
9.	Вірус грипу А /H1N1 Каліфорнія: клініко-морфологічні особливості. Патоморфологічні прояви та патогенність важкого гострого респіраторного синдрому коронавірусу 2 (SARS-CoV-2)	4
10.	Кашлюк: етіологія, патогенез, макро-та мікроскопічні прояви, ускладнення, диференціальна діагностика з іншими дитячими інфекційними хворобами	2
11.	Цитомегаловірусна інфекція: принципи морфологічної діагностики, патологічна анатомія, ускладнення та віддалені наслідки.	2
12.	Натуральна віспа: історичні дані, макро-та мікроскопічні прояви, ускладнення, причини смерті.	2
13.	Пріонні інфекції: інфекційний агент, хвороба Крейтцфельда-Якоба, хвороба куру, синдром сімейного безсоння, синдром Шейнкера-Штрауслера. Патомор-	4

	фологічні особливості нейроінфекцій різної етіології.	
14.	Особливості епідеміологічного поширення, патоморфозу та морфологічної діагностики ВІЛ - інфекції в Україні. Захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах та робота з персональними даними у закладі охорони здоров'я. Основи кібербезпеки.	2
15.	Сепсис новонародженого: етіологія, вхідні ворота, морфологічна характеристика.	2
16.	Мікобактеріальні інфекції. Атипова мікобактеріальна інфекція, викликана <i>Mycobacterium avium intracellulare</i> : клініко-морфологічні особливості.	4
	Разом:	46 год

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Видами навчальної діяльності аспірантів згідно з навчальним планом є:

- а) лекції,
- б) практичні заняття,
- в) семінарські заняття,
- г) самостійна робота аспірантів (СРА).

Практичні та семінарські заняття передбачають:

- 1) дослідження аспірантами макроскопічних змін уражених ізольованих органів та систем при загальних патологічних процесах та захворюваннях систем органів;
- 2) дослідження аспірантами мікроскопічних змін уражених клітин, тканин та органів при загальних патологічних процесах та захворюваннях систем органів;
- 3) вирішення ситуаційних задач (оцінка морфологічних змін при різноманітних патологічних процесах), що мають клініко-анатомічне спрямування.

На практичному занятті аспіранти вивчають мікропрепарати, визначаючи найхарактерніші мікроскопічні зміни тканин і клітин при тих чи інших патологічних процесах. Поточна навчальна діяльність аспірантів контролюється на практичних заняттях у відповідності з конкретними цілями та під час індивідуальної роботи викладача з аспірантами.

Рекомендується застосовувати такі засоби визначення рівня підготовки аспірантів: завдання письмового тестового контролю; розв'язування ситуаційних задач; структуровані письмові роботи; структурований за процедурою контроль практичних навичок та умінь (оцінка знань та вмінь аналізувати та трактувати макро- та мікроскопічні зміни клітин, тканин, органів та систем при тих чи інших патологічних процесах), співбесіда. Оцінювання самостійної роботи, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному практичному занятті.

8. ВИДИ КОНТРОЛЮ (ПОТОЧНИЙ І ПІДСУМКОВИЙ)

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку засвоєння аспірантами навчального матеріалу. Формами поточного контролю є:

- а) тестові завдання з вибором однієї правильної відповіді, з визначенням правильної послідовності дій, з визначенням відповідності, з визначенням певної ділянки на фотографії чи схемі («розпізнавання»);
- б) індивідуальне усне опитування, співбесіда;
- в) розв'язання типових ситуаційних задач;
- д) контроль практичних навичок;

Комплексне оцінювання навчальної діяльності здійснюється виставлення традиційної оцінки, яка конвертується у бали відповідно у кожному з занять, аспірант отримує на практичному занятті: оцінку «5» - якщо він виконав правильно не менше 90% навчальних завдань; оцінку «4» - якщо він виконав правильно не менше 80% навчальних завдань; оцінку «3» - якщо він виконав правильно не менше 60% навчальних завдань; оцінку «2» - якщо він виконав правильно менше 60% навчальних завдань; На кінцевому етапі заняття викладач виставляє набрану суму балів і традиційну оцінку в журналі успішності.

Самостійна робота аспіранта оцінюється на практичних заняттях і є складовою підсумкової оцінки аспіранта.

Підсумковий контроль

Загальна система оцінювання проводиться по завершенню вивчення дисципліни у вигляді заліку.

Шкали оцінювання традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS

Залік – це форма підсумкового контролю засвоєння аспірантом теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль проводиться у письмовій формі, з використанням навчальної платформи MISA, відповідно до розкладу. Триває 2 академічних години.

Максимальна кількість балів, яку може набрати аспірант за поточну навчальну діяльність для допуску до заліку становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати аспірант за поточну навчальну діяльність для опуску до заліку становить 120 бали.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих аспірантом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (CA), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 200}{5}$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються заліком

4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала	4 бальна шкала	200 бальна шкала
5	200	4,6	184	4,17	167	3,77	151	3,35	134
4,97	199	4,57	183	4,14	166	3,74	150	3,32	133
4,95	198	4,52	182	4,12	165	3,72	149	3,3	132
4,92	197	4,5	180	4,09	164	3,7	148	3,27	131
4,9	196	4,47	179	4,07	163	3,67	147	3,25	130
4,87	195	4,45	178	4,04	162	3,65	146	3,22	129
4,85	194	4,42	177	4,02	161	3,62	145	3,2	128
4,82	193	4,4	176	3,99	160	3,57	143	3,17	127
7,8	192	4,37	175	3,97	159	3,55	142	3,15	126
4,77	191	4,35	174	3,94	158	3,52	141	3,12	125
4,75	190	4,32	173	3,92	157	3,5	140	3,1	124
4,72	189	4,3	172	3,89	156	3,47	139	3,07	123

4,7	188	4,27	171	3,87	155	3,45	138	3,02	121
4,67	187	4,24	170	3,84	154	3,42	137	3	120
4,65	186	4,22	169	3,82	153	3,4	136	Менше 3	Недоста тньо
4,62	185	4,19	168	3,79	152	3,37	135		

Бали з дисципліни для аспірантів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шка- лою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати аспірант	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати аспірант	2

Об'єктивність оцінювання навчальної діяльності аспірантів перевіряється статистичними методами (коефіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкою за національною шкалою).

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ АСПІРАНТІВ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Загальна характеристика інфекційного процесу: вхідні ворота інфекції, первинний інфекційний комплекс, поширення і дисемінація, шляхи передачі збудників інфекційних хвороб.
2. Варіанти місцевих і загальних реакцій при інфекціях.
3. Морфологічна характеристика, ускладнення, наслідки, причини смерті при бактеріальній дизентерії.
4. Морфологічна характеристика, ускладнення, наслідки, причини смерті при черевному тифі.
5. Морфологічна характеристика, ускладнення, наслідки, причини смерті при сальмонельозі.
6. Морфологічна характеристика, ускладнення, наслідки, причини смерті при йерсініозі.
7. Морфологічна характеристика, ускладнення, наслідки, причини смерті при респіраторних вірусних інфекціях.
8. Морфологічна характеристика, ускладнення, наслідки, причини смерті при висипному тифі.
9. Морфологічна характеристика, ускладнення інфекційних захворювань мозку (вірусний, кліщовий енцефаліт).
10. Морфологічна характеристика, ускладнення пріонових уражень ЦНС.
11. Морфологічна характеристика, ускладнення, причини смерті при ВІЛ/СНІДі.
12. Морфологічна характеристика, ускладнення, наслідки, причини смерті при кору.
13. Морфологічна характеристика, наслідки, причини смерті при інфекційному мононуклеозі.
14. Морфологічна характеристика, ускладнення, наслідки, причини смерті при епідемічному паротиті.
15. Морфологічна характеристика, ускладнення, наслідки, причини смерті при дифтерії.
16. Морфологічна характеристика, ускладнення, наслідки, причини смерті при скарлатині.
17. Морфологічна характеристика, ускладнення, наслідки, причини смерті при кашлюку.
18. Морфологічна характеристика, ускладнення, наслідки, причини смерті при поліомієліті.
19. Морфологічні реакції при туберкульозі.

20. Патологічна анатомія первинного туберкульозного комплексу.
21. Морфологія прогресування первинного туберкульозу.
22. Патологічна анатомія хронічного перебігу первинного туберкульозу.
23. Морфологічна характеристика, ускладнення, наслідки, причини смерті при гематогенному туберкульозі з переважним ураженням легенів.
24. Морфологічна характеристика, ускладнення, наслідки, причини смерті при гематогенному туберкульозі з переважним ураженням внутрішніх органів та кісткової системи.
25. Морфологічна характеристика, ускладнення, наслідки, причини смерті при вторинному туберкульозі.
26. Сучасний патоморфоз туберкульозу.
27. Клініко-анатомічні форми сепсису: септицемія, септикопіемія, септичний (інфекційний) ендокардит.
28. Чума: клініко-морфологічні форми, ускладнення, причини смерті.
29. Туляремія: клініко-морфологічні форми, причини смерті.
30. Сибірка: клініко-морфологічні форми, причини смерті.
31. Холера: клініко-морфологічні форми, ускладнення, причини смерті.
32. Патоморфологія природженого сифілісу.
33. Патоморфологія набутого сифілісу.
34. Морфологічна характеристика, ускладнення, наслідки, причини смерті при малярії.
35. Морфологічна характеристика балантидіазу.
36. Морфологічна характеристика амебіазу.
37. Морфологічна характеристика трихінельозу.
38. Морфологічна характеристика ехінококозу.
39. Морфологічна характеристика цистицеркозу.
40. Морфологічна характеристика опісторхозу.
41. Морфологічна характеристика шистосомозу.
42. Патологічна анатомія дермато мікозів.
43. Патологічна анатомія актиномікозу.
44. Патологічна анатомія кандидозу.
45. Патологічна анатомія аспергільозу.

10. ЛІТЕРАТУРА:

Базова література:

1. Патоморфологія: нац. Підруч. / В.Д.Марковський, В.О.Туманський І.В. Сорокіна П20 та ін., за ред. В.Д.Марковського, В.О.Туманського. — К.: ВСВ «Медицина», 2015 — 936с., кольор.вид. ISBN 978-617-505-450-5
2. Шлопов В. Г. Патологічна анатомія : підручник / В. Г. Шлопов. - Вінниця : Нова Книга, 2004. - 768 с.
3. Гасюк А.П. Загальна та спеціальна патологічна анатомія (рейтингова система): навч. посіб. / А. П. Гасюк [и др.]. - Полтава : Українська медична стоматологічна академія, 2004. - 309 с.
4. Зербіно Д.Д., Багрій М.М., Боднар Я.Я., Діброва В.А. Атлас. Патоморфологія. Гістологія. Вінниця. НОВА КНИГА. –2016. – 800с.
5. Основи патології за Роббінсом. У 2 томах. Переклад 10-го англійського видання / В Кумар, А.К. Аббас, Д.К. Астер– «Медицина». – 2019. – 420 с.
6. Сорокіна І.В. Pathological anatomy. Патологічна анатомія: Підручник для студентів / І.В. Сорокіна, А.Ф. Яковцова. - Х. : Факт, 2004. - 648 с.: іл.

Допоміжна література:

1. Возіанова Ж. І. Інфекційні і паразитарні хвороби. У 3-х т. Навч. посібник. – К., Здоров'я, 2003.

2. Запорожан В.М., Аряєв М.Л. ВІЛ-інфекція і СНІД – 2-е вид., перероб., доп. – К.: Здоров'я, 2004. – 636 с.
3. Інфекційні хвороби: підручник / О.А. Голубовська, М.А. Андрейчин, А.В. Шкурба та ін.; за ред. О.А. Голубовської. — «Медицина». – 2020. – 688 с.
4. Інфекційні хвороби у дітей (Клінічні лекції) / За ред. С.О.Крамарева. К.: МОРІОН, 2003. – 480с.
5. Клінічний протокол діагностики та лікування опортуністичних інфекцій і загальних симптомів у ВІЛ-інфікованих дорослих та підлітків. Наказ МОЗ України № 182, від 13.04.2007 – 53с.
6. Малярія. Паразитологія, епідеміологія, імунітет, діагностика та лікування: Навч. посібник / За ред. М. І. Хвисюка; Харків. мед. акад. ПДО. – Харків, 2003. – 124 с.
7. Мостюк А.І., Марієвський В.Ф., Прокопів О.В. Дифтерія. — Львів: Світ, 1999. - 206с.
8. ВІЛ-інфекція в Україні // Інформаційний бюлетень Міністерства охорони здоров'я України. – 2016. – № 45. – 130 с.
9. Протоколи діагностики та лікування інфекційних хвороб у дітей. Наказ МОЗ України №354, від 09.07.2004.-48с.
10. Фещенко Ю.І., Ільницький І.Г., Мельник В.М., Панасюк О.В. Туберкульоз позалегеневої локалізації. - К.: Логос, 1998. - 376 с.
11. Фещенко Ю.І., Мельник В.М. Сучасні методи діагностики, лікування і профілактики туберкульозу. - К.: Здоров'я, 2002. - 904 с.
12. Фтизіатрія. Підручник / За ред. В.І.Петренка.–Київ, ВСВ «Медицина»:, 2015р. – 472 с.

Посібники та підручники з патологічної анатомії англійською мовою:

1. Sorokina I.V. Lectures in Pathological anatomy / I.V. Sorokina , A.F. Yakovtsova. – Kharkiv : Tornado, 2000. – 254 p.
2. Kumar V. Robbins Basic Pathology / Kumar V., Abbas A.K., Aster J.C. – Canada: Elsevier Health Sciences, 2013 – 910 p.
3. Anderson's Pathology // Edited by John M. Kissane. The C.V. Mosby Company. – Toronto – Philadelphia, 1990. –2196 p.
4. Thomas C. Macropathology / Thomas C. – Toronto, Philadelphia : B.C. Decker Inc., 1990. –355 p.
5. Milner D. Diagnostic Pathology: Infectious Diseases / Milner D. – Canada: Elsevier Health Sciences, 2019 – 496 p.
6. Procop G.W., Pritt B.S. Pathology of Infection Disease / Procop G.W., Pritt B.S. – Elsevier Saunders, 2019 – 728 p.
7. Kradin R. Diagnostic Pathology of Infectious Disease / Kradin R. – Elsevier Saunders, 2017– 712 p.
8. Schmitt B. H. Atlas of Infectious Disease Pathology / Schmitt B. H. – Springer International Publishing, 2017 - 258 p.
9. Pritt B.S. Atlas of Fundamental Infectious Diseases Histopathology / Pritt B.S. – Springer International Publishing, 2018 - 304 p.
10. Love G.L., Ribes J.A. Color Atlas of Mycology: An Illustrated Field Guide Based on Proficiency Testing / Love G.L., Ribes J.A. – Springer International Publishing, 2018 - 288 p.
11. Moore Luke S.P. Infectious Diseases, Microbiology and Virology (A Q&A Approach for Specialist Medical Trainees) / Moore Luke S.P. – Cambridge University Press, 2018 – 312 p.
12. Michael R. Barer, Will L Irving, Andrew Swann, Nelun Perera Medical Microbiology: A Guide to Microbial Infections: Pathogenesis, Immunity, Laboratory Investigation and Control / Michael R. Barer, Will L Irving, Andrew Swann, Nelun Perera – Elsevier, 2018 – 760 p.
13. Gupta R., Gupta P. Pathology of Opportunistic Infections / Gupta R., Gupta P. – Springer, 2016 – 172 p.
14. Connie R. Mahon, Donald C. Lehman Textbook of Diagnostic Microbiology / Connie R. Mahon, Donald C. Lehman – Elsevier, 2018 – 1088 p.

15. Rubin, R. Rubin's Pathology : Clinicopathologic Foundations of Medicine / R. Rubin, D. S. Strayer. 5th ed. Lippincott Williams & Wilkins, 2008. 1456 p.
16. Hofman P. Infectious Disease and Parasites / Hofman P. – Springer, 2016 – 344 p.
17. Cohen J., Powderly W., Opal S. Infectious Diseases / Cohen J., Powderly W., Opal S. – Elsevier Saunders, 2016 – 2016 p.
18. Tille P. Bailey & Scott's Diagnostic Microbiology / Tille P. – Elsevier Saunders, 2016 – 1136p.

Інформаційні ресурси:

Джерела Інтернет

<https://www.webpathology.com/>

<https://www.pathologyoutlines.com/>

<http://library.med.utah.edu/WebPath/webpath.html>

<https://www.geisingermedicallabs.com/lab/resources.shtml> .

<https://www.abpath.org/index.php>